

ශ්‍රී ලංකා ක්‍රමසම්පාදන සේවයට බඳවා
ගැනීම සඳහා වන සීමිත තරග විභාගය-
2021

සිද්ධි අධ්‍යයනය

සම්පත්

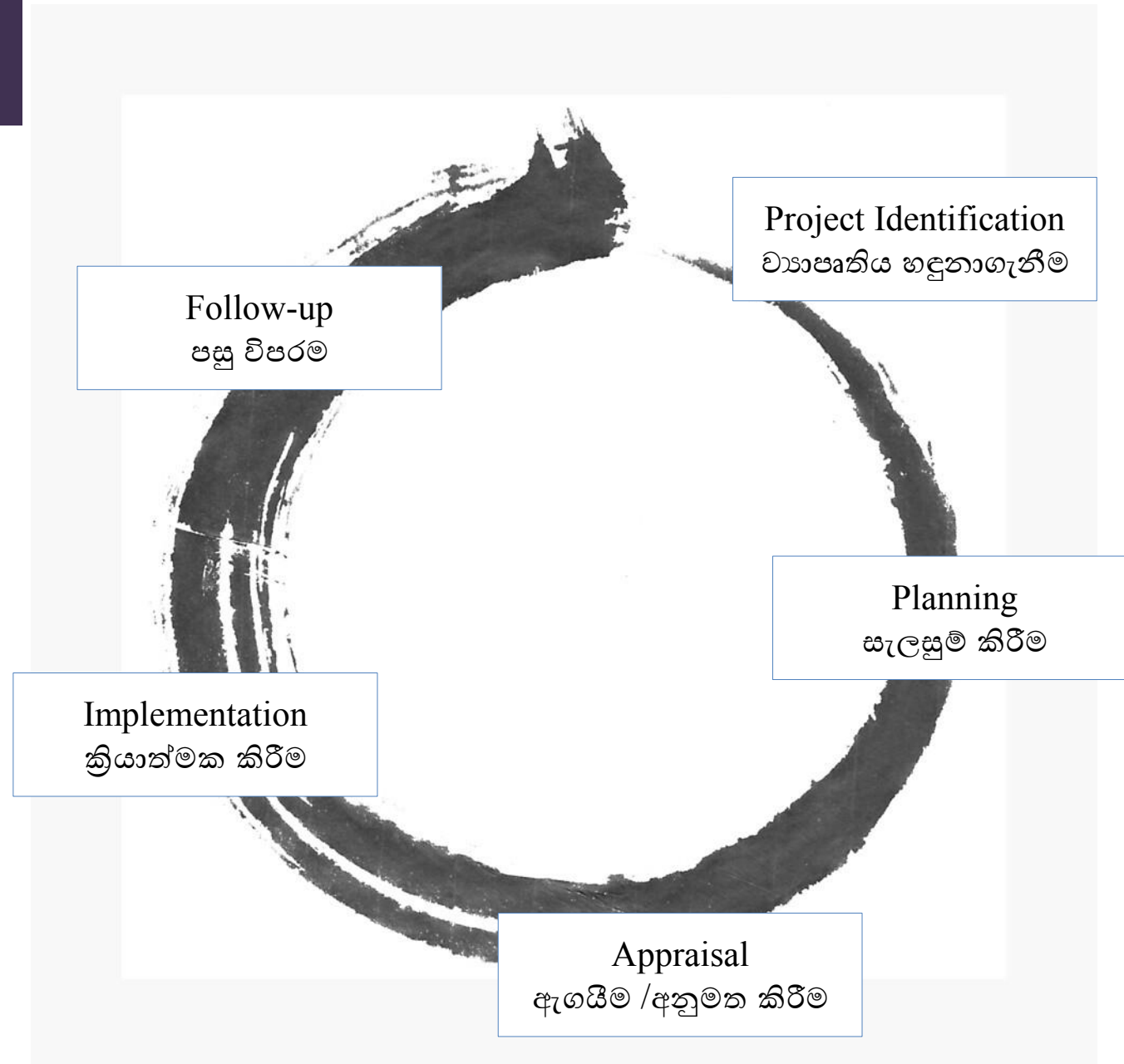
මල්ලවආරච්චි

B.Sc.(Hons), MA (International Development)(International University of Japan),
MA (Econ) (Ruhuna), MA (Sociology) (Ruhuna/ pending), PGD (Conflict Management)
(Bradford), PGD (Development Planning) (Ruhuna), PGD (Development Studies)
(OUSL), PGD (Public Policy) (SLIDA)

අංග සම්පූර්ණ දැනුම් පද්ධතිය
දේශනය-1

සිද්ධි අධ්‍යයනය

සැලසුම්කරණ
ක්‍රියාවලිය තුළ දෙන ලද
ඕනෑම කරුණක්
සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ
ගැඹුරු අවබෝධය
පිරික්සා බැලීම සඳහා
මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය
සැලසුම් කර ඇත.

ව්‍යාපෘතියක් හඳුනාගැනීමට පදනම් වන කරුණු

- සංවර්ධන ගැටළු
- මූලික අවශ්‍යතා
- සම්පත් පදනම
- වෙළඳපොළ
- ජාත්‍යන්තර හෝ කලාපීය සැසඳීම්
- බාහිර ආධාර හා අනුබල
- ජාත්‍යන්තර සම්මුති
- ව්‍යාපෘති පසු විපරම් / බලපෑම් ඇගයීම්

ව්‍යාපෘතියක සැලසුම්කරණ රාමුව

පහත අංගයන්ගෙන් සමන්විත වේ

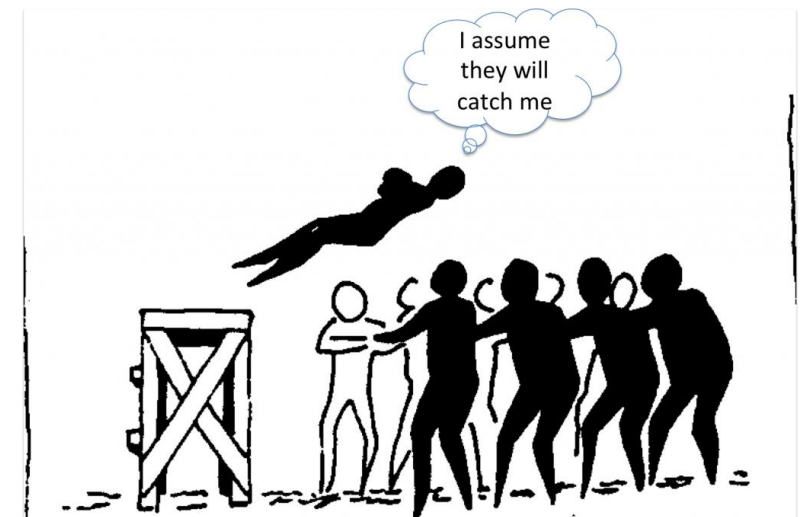
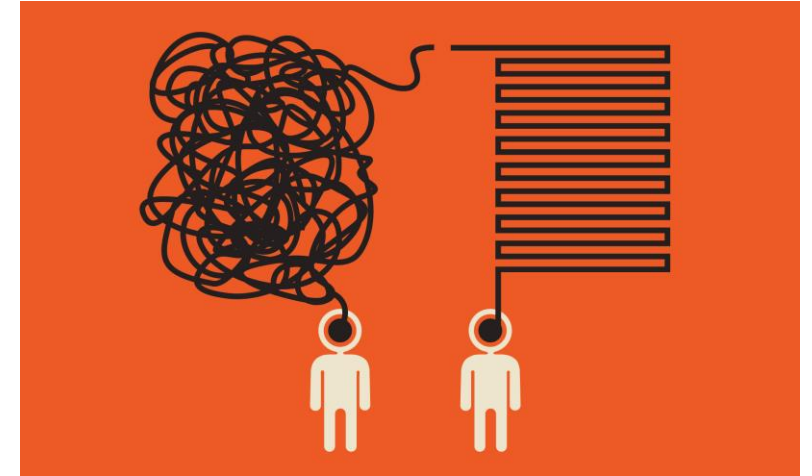
1. සැලසුම්කරණ මූලධර්ම (Principles) (තීරණ ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන මූලික සංකල්ප හා නීතිරීති) වලට අනුකූලව සකසා ඇත
2. ව්‍යාපෘති අවශ්‍යතාවය / ගැටළුව (Need/Problem) - ව්‍යාපෘතියක් අවශ්‍යකරන හේතුව, ඒම ව්‍යාපෘතිය නොමැතිකම හේතුවෙන් උද්ගත වී ඇති අවාසිදායක තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කරමින් මෙහි ඉදිරිපත් කළ යුතුය
3. ප්‍රතිඵල (Outcomes) - ඉහත හඳුනාගත් ගැටළුව විසඳීම සඳහා නිර්මාණය කරන ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂා කරන කෙටිකාලීන මෙන්ම දිගුකාලීන ප්‍රතිඵල මෙහිදී ඉදිරිපත් කෙරේ.
4. කාර්යයසාධන දර්ශක (Performance Indicators) - ඉහත අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබාකරගත් ආකාරය වස්තුවිෂයිකව (Objectively) මැනබැලීම සඳහා ප්‍රායෝගිකව යොදාගත හැකි මිනුම්දඬු (උදාහරණයක් ලෙස යම්කිසි සමූහයක ආදායම් ඉහළ යාමක් අපේක්ෂා කෙරේ නම්, ආදායම මිනුම්කළ හැකි ආකාරයක් නිර්වචනය කරගත යුතුය)

Principles of planning

- Principle of contribution to objectives
- Principle of efficiency of plans
- Principle of primary of planning
- Principle of planning premises
- Principle of policy framework
- Principle of timing
- Principle of alternatives
- Principle of limiting factor
- Principle of commitment
- Principle of flexibility
- Principle of navigational change
- Principle of competitive strategies

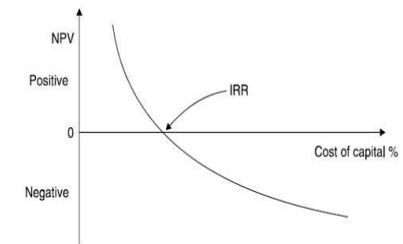
ව්‍යාපෘතියක සැලසුම්කරණ රාමුව

- 5 **ඉලක්ක හෝ ප්‍රමිති (Targets or Standards)** - ලඟා කර ගත යුතු ප්‍රතිඵලවලට අදාළ සංඛ්‍යාත්මක අගයන් ආදිය
- 6 **විස්තරාත්මක සැලසුම (Detailed Plan)** - වැඩසටහන මගින් ලබාදීමට බලාපොරොත්තු වන නිමැවුම් සමූහය සහ ඊට අදාළ උපායමාර්ග අනුව පෙළගැස්වූ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් සැලැස්මකි. පුළුල් සහ සාමාන්‍ය විෂය පථයක් සහිත උපායමාර්ගික සැලසුමක් (Strategic Plan) මෙන්ම, පටු හෝ විශේෂිත විෂයපථයක් සහිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (Action Plan) මීට අයත්විය හැකිය.
- 7 **අවදානම හා උපකල්පන (Risk and Assumptions)** - සිදුවීමට අඩු හැකියාවක් ඇති නමුත්, අවසාන ප්‍රතිඵල කෙරෙහි සාමාන්‍යයෙන් බලපාන, ව්‍යාපෘතියේ සෘජු පාලනයෙන් ඔබ්බට පිහිටි තත්ත්වයන් අවදානම් සාධක ලෙස සැලකේ. අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලඟාකර ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන නමුත්, ව්‍යාපෘති පාලනයෙන් ඔබ්බට පිහිටි තත්ත්වයන් උපකල්පන ලෙස හැඳින්වේ.

ව්‍යාපෘතියක සැලසුම්කරණ රාමුව

- 8 ව්‍යාපෘති පිරිවැය හා අයවැය සැකසීම (Costing and Project Budgeting) - ඒනම් හඳුනාගත් ප්‍රතිඵල ලභාකරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පත් වල වටිනාකමයි. ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය වන මුළු ප්‍රාග්ධන පිරිවැය වල වටිනාකම මෙන්ම, මෙහෙයුම් හා නඩත්තු පිරිවැය ඇතුළත් සමස්ත මූල්‍ය සම්පත් වල විස්තරාත්මක වාර්තාවක්ද ඇතුළත් වේ. ව්‍යාපෘති පිරිවැය සැකසීමේදී භූමිය, ඉදිකිරීම්, උපකරණ, යන්ත්‍රසූත්‍ර, මෙවලම්, ශිල්පීය දැනුම, උපදේශක සේවා වැනි මානව සම්පත් අවශ්‍යතා ආදී සියළු සංරචක ව්‍යාපෘති යෝජකයා විසින් තක්සේරු කළ යුතුය.
- 9 සමාජ ආරක්ෂණය (Social Safeguards) - ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය, වෙනස් හැකියාවන් සහිත පුද්ගලයින් මෙන්ම නැවත පදිංචි කිරීම් පිළිබඳව මෙහිදී අවධානය යොමුකෙරේ.
- 10 අධීක්ෂණ හා වාර්තාකරණ සැලැස්ම (Monitoring, Evaluation and Reporting Plan) - හඳුනාගත් ප්‍රතිඵල ලභාකර ගැනීමේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධව අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ වාර්තාකරණය සැලසුම් කිරීම
- 11 ආර්ථික හා මූල්‍ය ඇගයුම (Economic and Financial Appraisal) - සම්පත් සීමිත වන අතර, සම්පත් හා බැඳුණු ආවස්තික පිරිවැයක්ද පවතී. ඒහෙයින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ඵලදායීද? යන්න තක්සේරු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති පිරිවැයට සාපේක්ෂව ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ (ප්‍රතිඵල) ඇගයීම අවශ්‍ය වේ

ව්‍යාපෘති සංකල්ප විහිකරන මූලාශ්‍ර

- තාක්ෂණික විශේෂඥයින්
- ව්‍යවසායකයින්
- සැලසුම්කරුවන්/ ක්‍රම සම්පාදකයින්
- දේශපාලනඥයින්
- ආධාර සපයන ආයතන
- විදේශ තානාපති කාර්යාල
- සංවර්ධන බැංකු
- අභ්‍යාසය: තවත් මූලාශ්‍ර හඳුනාගන්න

ව්‍යාපෘතියක් හඳුනාගැනීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය රාමුව / වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා
- විභවතා සහ ශක්‍යතා
- ආර්ථිකයේ පවත්නා සංවර්ධන මට්ටම
- පවත්නා සම්පත්
(ස්වාභාවික/මානුෂ්‍ය/යටිතල පහසුකම් ආදිය)
- පාදක සමීක්ෂණ මගින් අනාවරනය වන කරුණු
- උචිත තාක්ෂණය
- ජනතාවගේ සිතූම් පැතුම්
- තවත් මොනවාදැයි සාකච්ඡා කරන්න

පාදක සමීක්ෂණය

පාදක සමීක්ෂණ අරමුණු

- ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉලක්ක කරන ප්‍රජාව පිළිබඳවත්, පවත්නා ගැටළුවේ ගැඹුර හෝ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වස්තු විෂය වූ කාරණාවේ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක තත්ත්වයන් නිවැරදිව දැනගැනීම
- ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කිරීමේදී අවශ්‍ය වන තවත් වැදගත් තොරතුරු සපයා ගැනීම
- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර සහ පසු තත්ත්වයන් සංසන්දනය කිරීමෙන් ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු ඉටුවීම මිනුම් කළ හැකි පසුබිමක් සකසා ගැනීම.
- තවත් කවරේදැයි සාකච්ඡා කරන්න

ශක්‍යතා අධ්‍යයන/පූර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයන

ව්‍යාපෘතියක් සඳහා වන ශක්‍යතා අධ්‍යයනය (Feasibility Study) පිරිවැය අධික වන අවස්ථාවලදී, පූර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් (Pre-feasibility Study) සමග ව්‍යාපෘති සංකල්ප වාර්තාවක් (Project Concept Paper) ඉදිරිපත් කෙරේ.

යෝජනා කරන ව්‍යාපෘතිය

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රමුඛතා, ඉඩම් වල නම්‍යශීලීත්වය, භූගෝලීය හා ස්ථානීය සාධක, තාක්ෂණික හා විද්‍යාත්මක, නෛතික, ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේදීය, ආර්ථික, මූල්‍ය, කළමනාකරණ, සමාජ-සංස්කෘතික, දේශපාලන හා පාරිසරික යන විෂයානුබද්ධව

- ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් බලපාන තත්ත්වයන්
- ධන හා සෘණ වශයෙන්ද
- ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක වශයෙන්ද කරනු ලබන අධ්‍යයනයකි.

එහිදී, එකම ව්‍යාපෘති අරමුණ කරා ලඟා වීම පිණිස යෝජනා කරන විකල්ප උපාය මාර්ගයන් කිහිපයක් යෝජනා කරමින් ඒවායේ යෝග්‍යතාවය අනුව යම් ශ්‍රේණිගත අනුපිළිවෙලක්ද යෝජනා කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.